

Inspectie Justitie en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

De wachtlijst bij de Raad voor de Kinderbescherming

Leiden de maatregelen van de RvdK tot het vergroten van het zicht op de veiligheid van het kind en het beperken van de risico's?

Inhoudsopgave

	Voorwoord	3
1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Doelstelling	5
1.3	Onderzoeksaanpak	5
2	Bevindingen	6
2.1	De uitvoering van de triage	6
2.2	De prioritering van zaken op de wachtlijst	7
2.3	Toezicht op het wachtende kind	9
3	Conclusies en aanbeveling	11
I	Bijlage	
	Wederhoortabel	14

Voorwoord

Voor u ligt het rapport van de Inspectie Justitie en Veiligheid en de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (hierna: de Inspecties) over de wachtlijst bij de Raad voor de Kinderbescherming (hierna: de RvdK).

De RvdK wil kinderen tijdig en doeltreffend helpen met het best mogelijke advies. Dit omdat ieder kind dat ernstige schade dreigt op te lopen, recht heeft op een onafhankelijk advies. De inspecties onderschrijven deze ambitie en missie van de RvdK. De medewerkers van de RvdK zetten zich hard in voor ieder kind dat een advies nodig heeft van de RvdK.

De inspecties constateren echter dat de RvdK er op dit moment niet in slaagt om ieder kind tijdig het best mogelijke advies te geven. De inspecties zien risico's in de veiligheid van kinderen die op de wachtlijst staan.

De RvdK dient de wachtlijst het komende jaar verder terug te dringen tot een wachttijd, waar kinderen maximaal tien dagen wachten tot het moment waarop de RvdK start met een onderzoek. De inspecties blijven de RvdK intensief volgen met als doel dat de RvdK er zo snel mogelijk in slaagt om kinderen tijdig en doeltreffend, het best mogelijke advies te geven. De RvdK wil 1 januari 2020 binnen tien dagen starten met het onderzoek. Daar zijn kinderen die nu op de wachtlijst staan helaas niet bij geholpen.

De inspecties willen de betrokken medewerkers van de RvdK bedanken voor hun tijd en inzet voor dit onderzoek.

Mede namens de inspecties,

J.G. Bos
Inspecteur-generaal Inspectie Justitie en Veiligheid

1

Inleiding

1.1 Aanleiding

De inspecties zien ernstige risico's voor de veiligheid van kinderen die wachten op een onderzoek door de RvdK. In oktober 2018 wachten er ongeveer drieduizend kinderen gemiddeld dertig dagen voordat de RvdK start met het onderzoek. Dit terwijl de RvdK binnen de vastgestelde norm van tien dagen moet starten met het onderzoek¹. Naast het overschrijden van de norm voor het starten van een onderzoek, overschrijdt de RvdK ook de eigen norm van de doorlooptijd in alle onderzoeken², op de onderzoeken van adoptie na.

Sinds januari 2018 volgen de inspecties actief de wachtlijstproblematiek bij de RvdK. In de zomer van 2018 intensiverden de inspecties het toezicht, omdat steeds meer kinderen langer moesten wachten op een onderzoek door de RvdK. De inspecties gaven de RvdK de opdracht om de wachtlijstproblematiek te analyseren en tot verbetermaatregelen te komen. Op 30 augustus 2018 leverde de RvdK zijn analyse 'Versnellen naar 2020 – tijdig en vitaal' op. Op 28 september 2018 volgde het uitvoeringsplan van de RvdK 'Aanpak kinderen tijdig beschermen – hoe te versnellen naar 2020'. Tijdens het bestuurlijk gesprek op 2 oktober 2018 gaf de directie van de RvdK een presentatie over dit uitvoeringsplan. In de brief aan de minister³ kondigden de inspecties aan de voortgang van het verbeterplan te volgen. De RvdK levert viermaandelijks voortgangsrapportages op aan de inspecties. Daarnaast voeren de inspecties een praktijktoets uit om te toetsen of de vijf getroffen maatregelen voor kinderen die nu op de wachtlijst staan, voldoende zicht geven op de veiligheid van deze kinderen en bijdragen aan het beperken van de risico's voor de kinderen op de wachtlijst:

1. In ieder gebiedsteam is RvdK-advies en –trage expertise actief.
2. Samenwerkingsafspraken met de melder/gemeenten blijven gehandhaafd:
  - een casusregisseur van de gemeente is en blijft actief in het gezin;
  - veiligheidsplan en –afspraken met het gezin zijn vastgelegd;
  - bij afwijken van het veiligheidsplan of veranderende situatie neemt de casusregisseur contact op met RvdK.

¹ Kamerstuk 31 839, nr. 497

² Verschillende onderzoeken: ASAA (Afstand Screening Adoptie en Afstammingsvragen), bescherming, straf, Gezag en Omgang (G&O), gezagsbeëindigende maatregel na een ondertoezichtstelling.

³ Brief aan de Minister van Rechtsbescherming, kenmerk 2382113.

3. De melder en/of casusregisseur wordt door RvdK actief geïnformeerd over de wachttijd.
4. De RvdK spreekt expliciet af met de melder en/of casusregisseur dat deze contact opneemt met de RvdK als de situatie verandert.
5. RvdK beoordeelt casuïstiek waar geen hulpverlening binnenkomt op urgentie (spoedactie, dan wel voorrang op andere onderzoeken).

1.2 Doelstelling

De inspecties voerden een praktijktoets uit. Hiermee toetsten de inspecties of deze vijf doorgevoerde maatregelen bijdragen aan het vergroten van het zicht op kinderen op de wachtlijst. Daarnaast verkregen de inspecties zicht of de door de RvdK ingezette maatregelen, de risico's voor de kinderen op de wachtlijst beperken.

1.3 Onderzoeksaanpak

In week 42 van 2018 zijn a-select acht locaties onaangekondigd bezocht, waarbij met medewerkers van meerdere teams is gesproken⁴. De gesprekken gingen over de wijze waarop de RvdK triageert, prioriteert en het hoe het zicht op de kinderen op de wachtlijst georganiseerd is. De inspecties hebben ook dossiers, documenten en wachtlijsten ingezien. Door de gesprekken en het inzien van verschillende documenten kregen de inspecties een beeld van de werkprocessen rondom het beheer van de wachtlijst en de samenwerkingsafspraken met gemeenten en/of ketenpartners om toe te zien op kinderen die op de wachtlijst staan.

---

⁴ Voor de leesbaarheid spreken de inspecties in dit rapport over de RvdK. De inspecties bedoelen dan het beeld dat is opgehaald bij de bezochte gebiedsteams.

2

Bevindingen

In dit hoofdstuk beschrijven de inspecties de bevindingen uit de praktijktoets waar het gaat om de uitvoering van de triage, prioritering van zaken op de wachtlijst en het toezicht op de kinderen die op de wachtlijst staan. Per paragraaf is aangegeven welke maatregel de inspecties beschrijven.

2.1 De uitvoering van de triage

In deze paragraaf behandelen de inspecties de maatregel:

- In ieder gebiedsteam is RvdK-advies en –triage expertise actief.

Advies en Triage

Advies betreft het beantwoorden van vragen van ouders, burgers of overige professioneel betrokkenen over een kind waarvan de ontwikkeling (mogelijk) wordt bedreigd.

Triage betreft het afwegen en beoordelen of de RvdK een zaak in onderzoek moet nemen.* Bij een kinderschermingsonderzoek ontvangt de RvdK een verzoek tot onderzoek (VTO) van de melder. De melder kan onder andere zijn: Veilig Thuis, de gemeente (bijvoorbeeld wijkteam, centrum voor jeugd en gezin), ziekenhuis, een gecertificeerde instelling of een burger. De overige onderzoeken ontvangt de RvdK in opdracht van de rechtbank (Gezag en Omgang, G&O), het Openbaar Ministerie (strafonderzoeken) of de gecertificeerde instelling (gezagsbeëindigende maatregel). Bij G&O triageert de RvdK meestal bij de initiële zitting op vaak beperkt beschikbare informatie. Eventuele veiligheidsrisico's worden in het onderzoek zichtbaar. Bij strafzaken triageert de RvdK, als onderdeel van het ZSM proces, op basis van de preselect en beschikbare context informatie. Schoolverzuimzaken kennen een eigenstandig werkproces, met de betrokken partners. In de triage van strafzaken vindt een afweging plaats of een beschermingsonderzoek nodig is. De Afstand, Screening, Adoptie en Afstammingsvragen (ASAA) worden afhankelijk van de vraag via verschillende routeringen aangemeld en door de RvdK getriageerd.

* De RvdK maakt hierbij gebruik van een wegingskader en werkt vanuit een standaard en richtlijnen vanuit de beroepscode jeugdzorgwerker, welke vertaald zijn in [het kwaliteitskader](#) uit 2016.

Tot in 2015, voor de meest recente organisatieverandering bij de RvdK, had elke locatie van de RvdK een adviesteam. Binnen dit team kwamen alle VTO's, opdrachten voor overige onderzoeken, evenals alle vragen van ouders en melders binnen waarop het team advies gaf. Na de organisatieverandering zijn alle raadsonderzoekers en adviesteammedewerkers, kernfunctionaris geworden en werkt de RvdK vanuit gebiedsteams. Het zijn op dit moment veelal de voormalige adviesteammedewerkers die een VTO beoordelen voor de gebiedsteams en telefonisch advies geven of vragen beantwoorden. Dit doen zij, op basis van hun opgedane ervaring. Er zijn ook locaties waar het adviesteam nog bestaat. Dit team triageert dan gebiedsteamoverstijgend alle VTO's die binnenkomen.

Medewerkers die VTO's beoordelen doen dit op basis van ervaring. Zij hebben de criteria voor een ondertoezichtstelling (OTS) en/of een uithuisplaatsing (MUHP) veelal in hun hoofd en passen deze toe in hun beoordeling. Eén bezocht gebiedsteam ontwikkelt hiervoor een eigen checklist.

De Jeugdbeschermingstafel

De [Jeugdbeschermingstafel](#) (JBT) is een overleg tussen de melder, RvdK, ouders en in principe kind boven de 12 jaar. Overige relevante professioneel betrokkenen kunnen ook aanschuiven, bijvoorbeeld de school. Organisator en tevens voorzitter van de JBT is doorgaans de gemeente.

Een JBT wordt georganiseerd wanneer een gezinssituatie voor het kind onveilig is. Er wordt besproken of vrijwillige (jeugd)hulp nog toereikend is of dat er een kindbeschermingsonderzoek uitgevoerd moet worden om te bezien of er een ondertoezichtstelling noodzakelijk is. Bij de bespreking van het VTO mogen de melder, ouders en kind boven de 12 jaar een toelichting geven. Indien nodig worden er veiligheidsafspraken gemaakt. Als er geen vertrouwen is dat het gezin op eigen kracht verder kan, zegt de RvdK een onderzoek toe.

Het moment waarop de beoordeling van het VTO plaatsvindt, is verschillend. Er zijn gebiedsteams die een besluit over een VTO nemen tijdens bespreking van de melding aan een Jeugdbeschermingstafel (JBT)⁵. De voorzitter van de JBT stuurt de VTO's voorafgaand aan het JBT-overleg naar de RvdK ter voorbereiding. Andere gebiedsteams nemen een besluit over een VTO na binnenkomst ervan bij de RvdK.

2.2 De prioritering van zaken op de wachtlijst

Deze paragraaf beschrijft de wijze waarop de bezochte gebiedsteams de zaken op de wachtlijst prioriteren. Het geeft inzicht in de uitvoering van de volgende maatregelen:

- RvdK beoordeelt casuïstiek waar geen hulpverlening binnenkomt op urgentie (spoedactie, dan wel voorrang op andere onderzoeken).
- De melder en/of casusregisseur wordt door RvdK actief geïnformeerd over de wachttijd.

Geïnterviewde medewerkers van de RvdK geven aan dat het prioriteren van de zaken op de wachtlijst continu om maatwerk vraagt. Het gaat om het maken van

⁵ De JBT kan in regio's ook anders genoemd worden, zoals het jeugdbeschermingsplein. In jeugdzorgregio's waarbij geen JBT is, zijn tussen de RvdK en de gemeenten lokale afspraken gemaakt hoe de toeleiding naar een onderzoek van de RvdK vorm krijgt.

een inschatting en afweging over de ernst van de situatie ten opzichte van de al wachtende kinderen op een onderzoek bij de RvdK. De wachtlijst is volgens hen altijd een momentopname. In principe staan de zaken op datum van binnenkomst op de wachtlijst en komt een nieuwe zaak onderaan op de wachtlijst. Indien de zaak niet direct uitgedeeld kan worden, prioriteert de RvdK deze 'hoog' of 'midden'. Er is een matrix beschikbaar om te beoordelen of een onderzoek (eerder) moet starten. De kernfunctionaris neemt echter op basis van ervaring en expertise het besluit of een zaak prioriteit hoog of midden krijgt. Aspecten die de kernfunctionaris meeweegt in zijn beslissing zijn o.a., de zorgen die er over het kind en het gezin zijn, de veiligheid van het kind, de leeftijd van het kind, eventuele problematiek van de ouders, de duur van de problematiek en (indien van toepassing) de zittingsdatum. Het al dan niet aanwezig zijn van hulpverlening in het gezin, is niet voor elke kernfunctionaris een aspect dat meeweegt bij het prioriteren, tenzij de veiligheid van het kind acuut in gevaar is.

Veelal krijgen beschermingszaken voorrang boven de andere soorten onderzoeken. De oudste zaken van de bezochte gebiedsteams staan drie tot vier maanden op de wachtlijst, met uitschieters tot een half jaar en betroffen onderzoeken naar gezagsbeëindigende maatregelen en G&O. De categorie gezagsbeëindigende maatregelen wacht doorgaans het langst.

De inspecties zien grote verschillen tussen de wachtlijsten en de wijze waarop gebiedsteams omgaan met de wachtlijst. Een en ander hangt onder andere samen met de stand van zaken in de betreffende regio. Er zijn gebiedsteams die de wachtlijst nagenoeg onder controle hebben en onderzoeken binnen de gestelde norm van tien dagen uitdelen. Het lukt wachtlijstbeheerders in deze gebiedsteams dan ook om een zaak hoger op de wachtlijst te plaatsen wanneer er zorgelijke ontwikkelingen zijn. Gebiedsteams waarbij de wachtlijsten lang zijn, pakken zaken enkel eerder op wanneer de nieuwe zorgen betrekking hebben op de acute veiligheid. Wanneer hiervan geen sprake is, behoudt de zaak zijn plek op de wachtlijst. De relevante ontwikkelingen verwerkt de RvdK wel in zijn zaakstelsel en in een wachtlijstdocument.

Doordat hij de zaken onvoldoende kent kan de wachtlijstbeheerder bij een lange wachtlijst niet inschatten of de nieuwe zaak urgenter is dan de zaken die hoger op de wachtlijst staan. Het gebeurt dat het besluit tot onderzoek door de RvdK op de JBT is genomen, maar waar de melder het VTO niet direct na het overleg doorzet in CORV⁶. De RvdK ontvangt de melding dan niet tijdig, waardoor hij ook niet beschikt over de benodigde informatie om de zaak op de wachtlijst te plaatsen. Er ontstaat dan een (schaduw)lijst die het overzicht op het totaal aan zaken op de wachtlijst onoverzichtelijker maakt.

Als een zaak op de wachtlijst staat, kan ook de duur van de wachttijd een rol spelen in de prioritering. Een zaak krijgt, bij verschillende van de bezochte gebiedsteams, alsnog de status 'hoog' wanneer deze langer dan twee maanden wacht. De inspecties zien tegelijkertijd dat de prioriteit niet altijd betekent dat een gebiedsteam een zaak met voorrang uitdeelt. Dit is afhankelijk van afspraken

tussen gebiedsteams over de uitdeel op regioniveau en de lengte van de wachtlijst van het gebiedsteam. Een zaak met voorrang uitdelen gaat altijd ten koste van een

⁶ CORV: Collectieve opdrachten Router Voorziening. Een digitaal informatiesysteem tussen justitie partijen en het gemeentelijke domein.

ander kind, dat evenveel belang heeft bij een snel onderzoek door de RvdK. Wachtlijstbeheerders vinden dit een moeilijk besluit en zijn hierin daarom terughoudend.

Op locaties waar tussen gebiedsteams verschillen bestaan in de lengte van de wachtlijst, is het mogelijk dat een kind na een week al door de RvdK wordt bezocht terwijl een ander kind in de naastgelegen wijk hierop een maand moet wachten⁷. Er wordt, door de kernfunctionarissen, wel een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid gevoeld dat de RvdK alle wachtende kinderen zo snel mogelijk onderzoekt. Gebiedsteams geven aan hiervoor oplossingen te bedenken, zoals het teamoverstijgend oppakken van zaken. Daarmee helpen ze elkaar om de wachtlijst weg te werken. Medewerkers ervaren het echter als lastig om andere gebiedsteams te helpen, omdat dit direct van invloed is op de ruimte en capaciteit voor hun eigen (wachtlijst)zaken.

Medewerkers van de RvdK geven aan het lastig te vinden om de wachttijd aan te geven aan de melder of andere professioneel betrokkenen. Dit doen zij bij voorkeur niet. Zij vinden het enerzijds moeilijk uit te leggen dat de RvdK een melding aanneemt voor onderzoek (of de opdracht krijgt) en pas na bijvoorbeeld een maand start met het onderzoek. Anderzijds geven ze aan dat de inschatting van een startdatum lastig te maken is en ze deze daardoor niet noemen.

2.3 Toezicht op het wachtende kind

De volgende maatregelen worden in deze paragraaf beschreven:

- Samenwerkingsafspraken met de melder/gemeenten blijven gehandhaafd:
  - een casusregisseur van de gemeente is en blijft actief in het gezin;
  - veiligheidsplan en –afspraken met het gezin zijn vastgelegd;
  - bij afwijken van het veiligheidsplan of veranderende situatie neemt de casusregisseur contact op met RvdK.
- De RvdK spreekt expliciet af met de melder en/of casusregisseur dat deze contact opneemt met de RvdK als de situatie verandert.

De melder, bijvoorbeeld het wijkteam, blijft ook na de melding bij de RvdK verantwoordelijk voor de jeugdhulp en het zicht op de veiligheid van het kind. Er zijn rond de transitie in 2015 lokale samenwerkingsafspraken vastgelegd tussen de RvdK en de gemeenten. Niet alle samenwerkingsafspraken zijn actueel en krijgen op sommige plekken momenteel een update. Ondanks dat de melder volgens de bestaande samenwerkingsafspraken verantwoordelijk is, geven wachtlijstbeheerders van de RvdK aan druk te voelen om kinderen zo snel mogelijk te helpen. Ze vinden het ongewenst dat door de wachtlijst een kind langer op een onderzoek van de RvdK moet wachten. Zij voelen zich medeverantwoordelijk voor de veiligheid van het kind.

Tijdens de JBT wordt afgesproken welke partner zicht houdt op de veiligheid van het kind. Indien nodig wordt hiervoor ter plekke een veiligheidsplan of

veiligheidsafspraken opgesteld. Afspraken worden vastgelegd in notulen van de JBT. Voor gebiedsteams waar geen JBT plaats vindt, is –indien beschikbaar– het

⁷ De naastgelegen wijk valt dan onder een ander gebiedsteam of jeugdzorgregio binnen dezelfde locatie van de RvdK.

veiligheidsplan toegevoegd aan het VTO. De melder is in de regel verantwoordelijk voor het opstellen en de uitvoering van het plan. Er zijn gemeenten die, na het melden bij de RvdK, preventieve jeugdbescherming inzetten, zodat een nieuwe jeugdhulpverlener uitvoering geeft aan het veiligheidsplan en daarmee zicht houdt op de veiligheid van het kind. Wanneer er geen veiligheidsplan aan het VTO is toegevoegd, wordt deze doorgaans opgevraagd. Echter, er is bij de bezochte teams niet altijd voor elk gezin een veiligheidsplan opgemaakt of het wordt –ondanks verzoek hierom- niet nagestuurd, waardoor het voor de RvdK niet altijd duidelijk is wie verantwoordelijk is voor het zicht op de veiligheid van het kind.

Er is een aantal kernfunctionarissen die na vier of zes weken telefonisch contact opneemt met de verantwoordelijke jeugdhulpverlener om actief de stand van zaken op te vragen en inzichtelijk te krijgen of het kind veilig is. Voor de meeste gebiedsteams geldt dat zij, bij geen berichtgeving, er vanuit gaan dat er geen ontwikkelingen zijn die van invloed zijn op de bestaande zorgen over het kind. Het komt vervolgens voor dat bij de start van het onderzoek, de onderzoeker van de RvdK bemerkt dat de melder (of preventieve jeugdbeschermer) geen vrijwillige hulp heeft ingezet. Dit omdat hulp niet beschikbaar is, hulp niet wordt geaccepteerd of de melder niet meer binnen komt bij het gezin. In de periode tussen het stoppen van contact met de melder en het starten van het onderzoek door de RvdK ontbreekt dan zicht op het kind. Ook wordt genoemd dat door de wachtlijsten bij de Gecertificeerde Instelling, het niet altijd lukt om preventieve jeugdbescherming direct te laten starten of dat de jeugdbeschermer door gebrek aan tijd het kind marginaal in de gaten houdt. Meerdere gebiedsteams geven aan dat zij een stijging zien in het aantal spoedzaken.

3

Conclusies en aanbeveling

De inspecties zien in de wachtlijsten en doorlooptijden van de RvdK ernstige risico's voor de veiligheid van kinderen.

De RvdK zet, naast de plannen om de wachtlijsten en doorlooptijden naar 2020 terug te dringen, vijf maatregelen in voor het vergroten van het zicht en het beperken van de risico's voor de kinderen die nú op de wachtlijst staan. Deze vijf maatregelen zijn door de inspecties in de praktijk getoetst. De inspecties concluderen dat de vijf maatregelen die de RvdK heeft ingezet het zicht op de veiligheid van kinderen op de wachtlijst onvoldoende vergroot. Daarnaast beperken deze maatregelen de risico's voor de kinderen die wachten op een onderzoek van de RvdK onvoldoende.

1. In ieder gebiedsteam is RvdK-advies en -triage expertise actief.

Advies en triage expertise is bij alle bezochte gebiedsteams actief. Dit geldt met name voor zaken waar de RvdK wordt verzocht tot het doen van een beschermingsonderzoek. Er vindt andersoortige triage en advies plaats voor de overige onderzoeken die de RvdK uitvoert. De wijze van triage en advies voor deze onderzoeken, voert de RvdK uit op basis van beperkt beschikbare informatie. Eventuele risico's op de veiligheid van het kind komen pas aan het licht tijdens het onderzoek.

Deze maatregel draagt alleen in het geval van beschermingsonderzoeken bij aan het zicht op de veiligheid van het betreffende kind. Dit geldt tot op het moment dat deze op de wachtlijst wordt geplaatst.

2. Samenwerkingsafspraken met de melder/gemeenten blijven gehandhaafd:

De verantwoordelijkheid voor het zicht op het kind dat op de wachtlijst staat, ligt conform de samenwerkingsafspraken bij de melder (wijkteam, Veilig Thuis, preventieve jeugdbeschermer).

Bij het maken van deze samenwerkingsafspraken is geen rekening gehouden met de omstandigheid dat er sprake zou zijn van aanhoudende en structureel lange wachtlijsten. Nu de wachttijden zijn opgelopen tot meer dan een maand (met uitschieters naar ruim 5 maanden), zijn de afspraken niet meer passend bij de situatie.

De samenwerkingsafspraken tussen de RvdK en de melder zijn, als gevolg van het feit dat de RvdK zijn gestelde normen overschrijdt en er sprake is van te lange wachttijden, niet meer passend. Deze maatregel draagt onvoldoende bij aan de veiligheid van de kinderen op de wachtlijst.

3. De melder en/of casusregisseur wordt door RvdK actief geïnformeerd over de wachttijd.

De bezochte gebiedsteams informeren de melder/casusregisseur wisselend over de wachttijd bij de RvdK. Met name wanneer het gebiedsteam kampt met een lange wachtlijst, gebeurt dit nauwelijks tot niet. Het zicht op de wachttijd ontbreekt vaak en medewerkers vinden het moeilijk uit te leggen dat een onderzoek noodzakelijk is, maar voorlopig niet kan starten. Gebiedsteams met een overzichtelijke en hanteerbare wachtlijst informeren de melder actiever over de verwachte wachttijd.

Er wordt onvoldoende uitvoering gegeven aan deze maatregel. Daarnaast draagt deze maatregel onvoldoende bij aan het vergroten van de veiligheid en het beperken van de risico's van de kinderen op de wachtlijst.

4. De RvdK spreekt expliciet af met de melder en/of casusregisseur dat deze contact opneemt met de RvdK als de situatie verandert.

Tijdens de bespreking van een melding aan de JBT, maken betrokkenen afspraken over de wijze waarop zij de RvdK informeren, als de situatie van het kind, na melding bij de RvdK, onveiliger wordt. In de praktijk worden deze afspraken niet altijd vastgelegd in een veiligheidsplan. Gedurende de tijd dat het kind wacht op een onderzoek bij de RvdK, is het aan de melder om een verandering van de situatie kenbaar te maken bij de RvdK. Zolang de melder, gedurende de wachttijd, geen nieuwe informatie deelt, gaan de gebiedsteams er vanuit dat het zicht op de veiligheid van het kind voldoende geborgd is, ook indien het kind langer dan tien dagen wacht op een onderzoek bij de RvdK.

De RvdK voert deze maatregel uit. Echter, het zicht op de veiligheid van de kinderen op de wachtlijst ligt volledig bij de ketenpartners. Dit is zonder afstemming en samenspraak op casusniveau niet passend, in een situatie dat het kind langer dan tien dagen wacht op een onderzoek bij de RvdK. Mede gezien het feit dat het die ketenpartner ontbreekt aan een passend alternatief.

5. RvdK beoordeelt casuïstiek waar geen hulpverlening binnenkomt op urgentie (spoedactie, dan wel voorrang op andere onderzoeken).

Het ontbreken of weigeren van hulpverlening in een gezin is geen vast criterium waarop de prioriteit van de zaak op de wachtlijst bepaald wordt.

Deze maatregel wordt niet consequent uitgevoerd, waardoor deze in de huidige praktijk niet bijdraagt aan het vergoten van het zicht op de veiligheid van het kind en het beperken van de risico's.

Aanbeveling:

De inspecties verwachten dat de RvdK op casusniveau passende afspraken maakt met zijn ketenpartners over het zicht op de veiligheid van het kind, wanneer een kind langer dan tien dagen moet wachten op een onderzoek bij de RvdK.

I

Bijlage Wederhoortabel

Tabel a. *Tabeltitel*

Nr.	Pag.nr	Hoofdstuk/ paragraaf	Te corrigeren tekst (eerste...laatste woord)	Argumentatie/onderbouwing van uw reactie	Reactie Inspecties
1.	3, 2e alinea	1.1	In de brief... te beheersen	<p>Het doel van de praktijktoets en het doel van de RvdK voor de 5 afspraken rondom de wachtlijst lopen in de tekst door elkaar.</p> <p>De RvdK heeft de 5 stappen, als onderdeel van het uitvoeringsplan Versnellen naar 2020, herbevestigd om de risico's voor kinderen die wachten op een onderzoek van de RvdK te beperken.</p> <p>Om de wachtlijst te beheersen is de aanpak Versnellen naar 2020 ontwikkeld met verschillende maatregelen op het gebied van personeel, keten en ondersteuning.</p> <p>De Inspecties hebben de praktijktoetsen in week 42 van 2018 ingezet om te toetsen of de 5 maatregelen die de RvdK neemt om de risico's te beperken ook bijdragen</p>	<p>Zin vervangen in:</p> <p>In de brief aan de minister kondigden de inspecties aan de voortgang van het verbeterplan eens per vier maanden te volgen.</p> <p>Daarnaast voeren de inspecties een praktijktoets uit om te toetsen of de vijf getroffen maatregelen voldoende zicht geven op de veiligheid van kinderen die op de wachtlijst staan en of deze bijdragen aan het beperken van de risico's voor kinderen op de wachtlijst</p>

				aan het beheersen van de wachtlijst. Daarnaast wilden de Inspecties toetsen of de RvdK met deze risico beperkende maatregelen voldoende zicht krijgt op de veiligheid van kinderen op de wachtlijst (Inspecties, De wachtlijst van de RvdK, p.4)	
2.	5, kader	2.1	Triage betreft... moet nemen	Hierop wil de RvdK aanvullen om deze opmerking in context te plaatsen: De RvdK heeft hiervoor bij de start van de Adviesteams in 2015 een wegingskader ontwikkeld, welke later is geïncorporeerd in de onderzoeksmethode van de RvdK. De medewerkers van de RvdK werken tevens met een standaard en richtlijnen vanuit de beroepscode jeugdzorgwerker.	Asterisk toegevoegd waarin de context is opgenomen: De RvdK maakt hierbij gebruik van een wegingskader en werkt vanuit een standaard en richtlijnen vanuit de beroepscode jeugdzorgwerker, welke vertaald zijn in zijn het kwaliteitskader uit 2016.
3.	5, kader	2.1	Dit geldt... beschermingsonderzoeken	Dit is onjuist. Bij de verschillende onderzoeksoorten voert de RvdK triage uit. Het proces van deze triage is verschillend per onderzoeksoort, onder andere afhankelijk van de rol en verantwoordelijkheid van de RvdK in die betreffende keten.	Zin aangepast: Bij een kindbeschermingsonderzoek ontvangt de RvdK een verzoek tot onderzoek (VTO) van de melder. De melder kan zijn: Veilig Thuis, de gemeente (bijvoorbeeld wijkteam, centrum voor jeugd en gezin), ziekenhuis, een gecertificeerde instelling of een burger.
4.	5, kader	2.1	Bij deze... geen triage uit	Dit is onjuist. Gezag en omgangszaken worden aangekondigd door de rechtbank met het verzoek om te adviseren. De RvdK triageert (meestal op bij de initiële zitting) vervolgens deze casuïstiek op basis van (vaak beperkt) beschikbare informatie. Deze informatie is veelal beperkt omdat er geen hulpverlening in het gezin is of die informatie bij de adviesvraag niet beschikbaar is. Eventuele concrete risico's t.a.v. veiligheid worden in deze onderzoeksoort in het onderzoek zichtbaar. Strafzaken stromen in via ZSM. Als onderdeel van het ZSM proces triageert de RvdK onder andere op basis van de preselect en contextinformatie. Ook rondom schoolverzuim is er een werkproces afgesproken met de	Wijze van triageren aangepast in het kader, zoals beschreven door de RvdK.

				partners. Als onderdeel van de triage bij strafzaken en schoolverzuim wordt door de medewerker gewogen of er een beschermingsonderzoek nodig is. De ASAA -gerelateerde onderzoeken worden afhankelijk van de vraag (vondeling, afstand, adoptie enz.) via verschillende routeringen aangemeld en vervolgens door de RvdK getriageerd.	
5.	5, kader	2.1	De overige onderzoeken... (gezag en omgang)... ... (gezagsbeëindigende maatregel)...	Dit is onvolledig. Tussen de haakjes "bijvoorbeeld" toevoegen. Reden: Er zijn meerdere redenen waarom de Rechtbank of GI de RvdK verzoekt onderzoek te doen, zoals bijv. bij voogdij of bij broertjes/zusje.	Komt te vervallen door aanpassing opmerking 4.
6.	5, laatste alinea	2.1	Tot 2015... een adviesteam.	Dit is onjuist: Tot <u>in</u> 2015 bestond het construct Adviesteam (AT) bij de RvdK met Adviesteammedewerkers. Deze functie werd opgeheven in 2016. De functionaliteit bleef bestaan, alle adviesteammedewerkers en raadsonderzoekers vielen in de brede Kernfunctie. Iedere jeugdzorgregio heeft vanaf 2017 een gebiedsgericht team waar Advies en Triage deel van uitmaakt.	'In' toegevoegd.
7.	6, kader	2.1	volledig	Dit is onjuist: In alle jeugdzorgregio's zijn tussen de RvdK en gemeente lokale afspraken gemaakt hoe de toeleiding naar een raadsonderzoek vorm krijgt. Uitgangspunt hierbij is de verantwoordelijkheidsverdeling tussen de RvdK en de gemeente, afhankelijk van de wettelijke kaders. De uitwerking is verschillend per onderzoeksoort. Leidend principe in de Jeugdwet is dat de gemeente verantwoordelijk is voor alle jeugdhulp. Voor beschermingsonderzoeken zijn er afspraken op welk moment er wordt gemeld, waaraan deze melding moet voldoen, hoe en met wie de melding wordt besproken en met welk proces deze melding via CORV de RvdK bereikt. Eén vorm hiervoor is de JBT, maar niet in iedere regio is dat het geval. En worden tevens afspraken gemaakt wie regie voert en welke hulpverlening er tussentijds wordt ingezet door de gemeente.	Voetnoot 4 aangevuld met de strekking van de geplaatste opmerking.

8.	6, alinea onder kader	2.1	Reden ..... plaatsvinden	Deze passage past in de volgende context: Niet in alle gebieden is een periodieke JBT ingericht; overleg indien gewenst volgens systeem van JBT is een mogelijkheid, daarnaast zijn er gevallen waarin de melder geen overleg over de noodzaak van een onderzoek nodig heeft, omdat dit al helder is.	Reden ..... plaatsvinden verwijderd, omdat de toelichting in voetnoot 4 al is beschreven.
9.	6	2.2	Deze paragraaf.. prioriteren	Deze paragraaf beschrijft de wijze waarop <u>de geïnterviewden uit een gebiedsteam</u> de zaken op de wachtlijst... enz.	'Bezochte' toegevoegd voor gebiedsteams.
10.	7, eerste alinea	2.2	Aspecten die.... en de zittingsdatum.	Dit is onjuist: Een vooraf bepaalde zittingsdatum is er niet bij beschermingszaken, -wel bij G&O en strafzaken. Er is een matrix beschikbaar om te beoordelen of een onderzoek (eerder) moet starten, waarvan bijvoorbeeld (jonge) leeftijd van het kind een criterium is.	Het bestaan van de matrix toegevoegd in de tekst. Leeftijd van het kind als meewegend aspect aangevuld.
11.	7, 3 ^e alinea	2.2	De inspecties.... De wachtlijst	Dit is onjuist: De verschillen van omgang hangen samen met de stand van zaken in de regio, niet met willekeur van de teams.	Zin toegevoegd in de 3 ^e alinea. Verschillen van omgang hangt samen met de stand van zaken in de regio.
12.	7, 4 ^e alinea	2.2	..., maar waar de melder....in CORV	Dit is onjuist: Dan is er officieel geen melding. Er is een lijst om in de gaten te houden of VTO wel binnenkomt, maar dat is formeel geen wachtlijst. RvdK kan zaak pas in onderzoek nemen als VTO binnen is; al dat niet zo is, is beoordeling van prioriteit niet aan de orde.	Van schaduwwachtlijst (schaduw)lijst gemaakt.
13.	7, laatste alinea	2.2	Op locaties... moet wachten	Wijk vervangen door Jeugdzorgregio.	Voetnoot toegevoegd waarin geduid staat dat de wijk onder een ander gebiedsteam binnen de locatie van de RvdK kan vallen of onder een andere jeugdzorgregio valt.
14.	8, laatste alinea	2.3	Tijdens de JBT... van het kind	"wie" nader duiden: bij het besluit om een raadsonderzoek te starten wordt afgesproken welke van de <u>gemeentelijke</u> partners zicht houdt op de veiligheid van het kind.	'Wie' is vervangen door 'welke partner'
15.	9	2.3	Dit omdat...binnen komt bij het gezin	Dit omdat hulp niet beschikbaar is, niet wordt geaccepteerd, of de melder niet meer binnenkomt bij het gezin.	'hulp niet beschikbaar' toegevoegd aan de zin.
16.	10, 1 ^e	3	De RvdK zet ... wachtlijst	In deze passage loopt het doel van de RvdK met de 5	Hoofdconclusie aangescherpt waarbij

	blauwe kader		staan.	stappen ten aanzien van het wachtlijstbeheer en het doel van de Inspecties met de praktijktoetsen door elkaar. <i>Zie hiervoor de opmerking bij inzage nummer 1.</i>	onderscheid gemaakt wordt in het vergroten van het zicht op de veiligheid van wachtende kinderen en de beperking van risico's voor kinderen op de wachtlijst.
17.	10	3.1	Advies en triage ... beschermingsonderzoek	Deze conclusie wordt getrokken op basis van een onjuiste beschrijving over triage. Bij de verschillende onderzoeksoorten voert de RvdK triage uit. Het proces van deze triage is verschillend per onderzoeksoort, onder andere afhankelijk van de rol en verantwoordelijkheid van de RvdK in die onderzoeksoort (zie punt 4)	Conclusie en maatregel aangepast op basis van de wederhoorreactie.
18.	11	3.4	De bezochte ... onderzoek.	Deze conclusie is niet gestaafd door de beschreven bevindingen. Dat de teams veelal de houding hebben dat geen nieuws goed nieuws is, is niet navolgbaar uit de bevindingen. Op pagina 9 staat hierover genoemd: "voor de meeste gebiedsteams geldt dat zij, bij geen berichtgeving, er vanuit gaan dat er geen ontwikkelingen zijn die van invloed zijn op de bestaande zorgen over het kind".	Op pagina 10 de bevinding aangescherpt. De conclusie houdt stand.
19.	11	3.4	Dit is zonder....deze partners	Dit is onvolledig. In iedere jeugdzorgregio wordt door de RvdK op geaggregeerd niveau actief gecommuniceerd over het feit dat er wachttijden zijn bij de RvdK en wordt de actuele stand van zaken gedeeld met partners.	De conclusie is aangepast in: 'Dit is zonder afstemming en samenspraak op <i>casusniveau</i> niet passend, in een situatie dat het kind langer dan tien dagen wacht op een onderzoek bij de RvdK'.

Missie Inspectie Justitie en Veiligheid

De Inspectie Justitie en Veiligheid houdt voor de samenleving, de ondertoezichtgestelden en de politiek en bestuurlijk verantwoordelijken toezicht op het terrein van justitie en veiligheid om inzicht te geven in de kwaliteit van de taakuitvoering en de naleving van regels en normen, om risico's te signaleren en om organisaties aan te zetten tot verbetering. Hiermee draagt de Inspectie bij aan een rechtvaardige en veilige samenleving.

Missie Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd

We kunnen in Nederland vertrouwen op goede gezondheidszorg en jeugdhulp. Voor iedereen, altijd en overal. Dat willen we zo houden, ook voor volgende generaties. Daarom bewaken en bevorderen wij goede en veilige zorg. Wij gaan uit van gezond vertrouwen in de aanbieders van zorg en de jeugdhulp. Omgekeerd vragen we vertrouwen in ons toezicht en onafhankelijke oordeel. Wij zijn de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd, IGJ, onderdeel van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Dit is een uitgave van:

Inspectie Justitie en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Turfmarkt 147 | 2511 DP Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH Den Haag
[Contactformulier](#) | www.inspectie-jenv.nl

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Stadsplateau 1 | 3521 AZ, Utrecht
Postbus 2518 | 6401 DA, Heerlen
www.igj.nl

December 2018

*Aan deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend.
Vermenigvuldigen van informatie uit deze publicatie is toegestaan,
mits deze uitgave als bron wordt vermeld.*